

Senátor chce posílat bezdomovce do vězení. „Ohrožují obyvatele,“ říká Hraba

Foto: Profimedia.cz

Senátor Zdeněk Hraba chce dostat bezdomovce z ulic. I kdyby to mělo být do vězení.

Azylový dům a veřejné práce, nebo vězení. Senátor Zdeněk Hraba (ODS a TOP 09) sepisuje zákon, který zakáže bezdomovectví v Česku.

Senátor [Zdeněk Hraba](#) začal pracovat na návrhu zákona, který by z bezdomovectví udělal trestný čin. Pokud se lidé na ulici nezapojí do veřejně prospěšných prací, má je stát podle senátora posílat do [vězení](#).

„V mnoha českých městech představují [bezdomovci](#) nejen sociální, ale hlavně bezpečnostní problém. A jak jsem slíbil: začal jsem pracovat na řešení této otázky, která se stává palčivější,“ napsal Hraba na [sociální síť](#).

Seznam Zprávy se senátora doptávaly na detaily jeho plánu.

Zaujal mě váš tweet o problematice bezdomovectví. Vy se chystáte navrhnout nějaký zákon?

Určitě, ano. Poslední dobou jsem se setkával se starosty, začíná to být velký problém. V Říčanech se ruší lavičky, v Benešově už to má i bezpečnostní důsledky, v Plzni pobudové ohrožují obyvatele. Chystám návrh nějakého právního předpisu, který by to řešil i z hlediska trestního práva.

Jeden z vašich návrhů má být, že se žití na ulici zakáže zákonem a stane se z něj trestný čin. Myslíte, že to něčemu pomůže? Takový zákon jsme měli naposledy za komunismu, jestli se nemýlím...

To byl trestný čin příživnictví. Funkční řešení mají například v Maďarsku, tam ten formální zákaz žití na ulici je. Pak samozřejmě musí následovat další úprava, co se stane, když dotyčný zákaz nerespektuje. Jaké jsou vlastně možnosti právních sankcí. Protože upřímně dát pokutu někomu, kdo nemá peníze a nemá vůbec motivaci tu sankci zaplatit, to nic nevyřeší.

No a co se tedy stane? Co by měl být ten trest?

Primárně jsou tím trestem samozřejmě [veřejně prospěšné práce](#). Pokud dotyčný znečišťuje veřejné prostranství nebo narušuje veřejný pořádek, tak by měl být trest veřejně prospěšných prací. Problém je v tom, že takový [trest](#) vykoná jen menší část. A žádný jiný trest, tak jak ho zná české trestní právo, nepřipadá do úvahy. S výjimkou samozřejmě odnětí svobody.

Takže to směřuje k tomu, aby byl za bezdomovectví trest odnětí svobody?

Já jsem o tom diskutoval se starosty. A v případě, že máte volbu mezi tím, že ti lidé budou ve veřejném prostoru, nebo budou v rámci odnětí svobody omezení na pohybu, tak si myslím, že to druhé řešení jediné přichází do úvahy, pokud selže všechno ostatní. Buť to samozřejmě bude znamenat finance. Zároveň říkám, že těm, kteří o to stojí, je potřeba pomoci. Posílit jak finančně, tak personálně sociální oblast.

Naděje: Návrat před rok 1989

Připadá mi to jako návrat před rok 1989. Klasifikaci toho, kdo si za to může sám, a kdo ne, my nezjišťujeme, my děláme službu a nezkoumáme, komu pomoci a komu ne, to by bylo velmi neefektivní. Není reálné zjišťovat, kdo si za to může, a kdo si za to nemůže a čím je to životní styl. Tohle bych nechtěl nijak popisovat.

Byla by to exekutivní záležitost a asi by to musela řešit policie. Asi by se zhroutil celý systém sociálních služeb a ztratil by smysl. Byl by to jen úřednický styl práce a posuzování, kdo za co může. Část lidí bez domova má psychiatrické potíže a musel by se zjišťovat stav jejich psychiky. Neumím si to představit.

Existuje snaha stáhnout lidi bez domova z veřejného prostoru. Existují nízkoprahová denní centra, kam mohou lidé jít, posedět v teple, dostat najíst, vykoupat se. Pomohlo by, kdyby se tato síť rozšířila.

Daniel Svoboda, oblastní ředitel organizace Naděje, která pomáhá lidem bez domova

Vám to připadá přiměřené? Abychom lidi, kteří skončili na ulici, často z nějakých osobních tragických důvodů, zavírali do vězení?

Primárně se těm lidem má pomoci. Ale když všechno ostatní selže, tak když máte volbu, jestli budou ohrožovat vaše děti injekčními stříkačkami, tak jiná možnost není.

Není to ale právo každého člověka pohybovat se ve veřejném prostoru bez ohledu na to, jestli má, nebo nemá kde bydlet?

Samozřejmě právo pohybovat se ve veřejném prostoru je právem každého člověka. Ale narušování veřejného pořádku je zákonem sankcionovaným chováním, ať už je to přestupek, anebo v nějaké jaksi intenzivnější formě trestný čin.

A vy si myslíte, že udělat z žití na ulici trestný čin, je přiměřené?

Pokud žití na ulici ohrožuje veřejný pořádek, tak to stát řešit musí.

Napsal jste, že kdo zákazu žít na ulici neuposlechne, bude donucen k opuštění veřejného prostoru. Jak si to mám představit, kam bude bezdomovec, který nemá domov, donucen odejít?

Samozřejmě mu musí být nabídnuta možnost útulku nebo azylového domu. Stát musí zajistit, aby měli kam jít. Ale **policie** musí dostat pravomoc je z toho veřejného prostoru dostat.

Jak bude policie rozlišovat, kdo je bezdomovec a nemá právo být ve veřejném prostoru a kdo tam právo být má?

No, tak asi student, který čeká s batohem na nádraží na hlaváku nebude předmětem prošetřování. Pokud tam někdo kempuje týden, policie to moc dobře ví.

Také jste napsal, že tím míříte na lidi, kteří si bezdomovectví vybrali jako svůj životní styl. Myslíte, že jsou takoví lidé, kterým přijde být na ulici jako super nápad a je to jejich životní styl?

To je naprosto zavádějící otázka, to asi nemyslíte vážně, ne?

To je vaše formulace. Cituji: Ti, kteří si vybrali bezdomovectví jako svůj životní styl.

Těm lidem musí být nabídnuta možnost ubytování v **azylovém domě**, který je hrazený z jejich veřejně prospěšné práce. Pokud tohle někdo odmítá a vybere si tím tento osud, tak stát musí nějakým způsobem zareagovat.

Myslím, že právě spousta těch sociálních pracovníků, které tady zmiňujete, by vám řekla, že část lidí bez domova má vážné psychické problémy, závislosti a není to jejich volba nebo životní styl. Už si často nedokážou ani nechat pomoci. Není to přísné říkat, že si to vybrali jako životní styl a zaslouží si jít do vězení?

Pokud je to tenhle osud lidí, tak samozřejmě tam už může být nějaká ochranná léčba a podobně. Já vím ze zkušenosti terénních pracovníků, že je to složité a že ti lidé nevidí žádnou budoucnost v tom, že by měli prostě vzít koště a zametat náměstí, oni to prostě nechťejí. Ale stát to musí řešit, protože to ohrožuje veřejný prostor i v těch bohatých městech, jako jsou Říčany nebo Benešov.